

o tom, zda tu jsou ve směrech stížností naznačených okolnosti, pro něž skutek obžalovaného nemůže býti stíhán, nebo zda tu je okolnost, pro niž skutek obžalovaného se stal beztrestným, to jest, zda tu jde o promlčení činu. Za tohoto stavu věci byla zmateční stížnost zamítnuta.

Čís. 5399.

I nadržování padělateli peněz stíhá zákon (§ 6 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n.) jen tehdy, děje-li se ze zlomyslnosti, t. j. ve zlém úmyslu podle § 1 tr. zák.

Jako ve všeobecných případech § 212 tr. zák., i při tomto zločinu je subjektivní stránka, jde-li o neoznámení zločinu, vyčerpána jen tehdy, seznal-li pachatel, že jiná osoba páše (spáchala) zločin, a přes tuto vědomost a poznatek, že tak může učiniti, aniž ohrozí sebe neb osoby blízké, úmyslně neučinil předepsané oznámení; nestačí tudíž pouhé podezření, že se zločin páše neb že byl spáchán.

(Rozh. ze dne 11. října 1935, Zm I 1045/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného J. K. do rozsudku krajského soudu v Klatovech ze dne 30. srpna 1935, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 6 zákona čís. 269/1919 Sb. z. a n., napadený rozsudek zrušil ve výroku odsuzujícím J. K. a vrátil věc nalézacímu soudu, aby ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti nelze upřítí oprávnění, pokud s hlediska zmatku § 281, čís. 9 a) tr. ř. vytýká, že napadený rozsudek vychází při řešení otázky, je-li opodstatněna subjektivní stránka zločinu podle § 6 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n., z mylného výkladu zákona.

Podle uvedeného ustanovení je trestný, kdo úmyslně nepřekazí nebo úřadu neoznámí padělání peněz ve smyslu § 1 cit. zák., ač tak mohl učiniti, aniž ohrozil sebe neb osoby jemu blízké. Skutková podstata tohoto zločinu přísluší ke skupině trestných činů, jež je podřaditi pod pojem nadržování. Všeobecné ustanovení o tomto druhu zločinné činnosti, směřující k tomu, aby se vinníku po spáchaném činu bez předchozího srozumění poskytovala pomoc (zde ovšem jen pasivní), obsahuje § 212 tr. z., jenž sice výslovně mluví jen o nepřekažení zločinu, leč podle judikatury zachycuje též opominutí jej oznámiti, pokud přichází v úvahu jen jako zvláštní případ nepřekažení (rozh. čís. 1686 Sb. n. s.). I takové opominutí je nadržováním zločinci po rozumu 26. hlavy trestního zákona, poněvadž se i tím překáží státu v jeho úkolu, aby stíhal spáchaný trestný čin a vinníka náležitě potrestal (viz Miříčka, Trestní právo hmotné, 1934, str. 225).

Již všeobecné a základní ustanovení § 212 tr. z. stíhá nadřezování zločinu spáchané jeho nepřekažením jen tehda, když se děje ze zlo-
myslnosti, to jest ve zlém úmyslu § 1 tr. z. (rozh. čís. 1686, 4253 Sb.
n. s.). V některých případech shledal však zákonodárce potřebu, sta-
noviti zvláštní, pokud se týče i širší trestní sankci pro nepřekažení a
neoznámení těch kterých trestných činů. Co se týče neoznámení, patří
sem najmě předpisy podle § 9 zák. o třaskavinách čís. 134/1885 ř. z.,
podle § 12 zák. na ochr. rep. a konečně i ustanovení § 6 zák. o padě-
lání peněz čís. 269/1919 Sb. z. a n.

Jde-li podle toho u posléz uvedeného předpisu v zásadě jen o zvláštní
případ nadřezování, byť i v jednotlivostech samostatně upravený, ne-
může býti pochybným, že v příčině zlého úmyslu, jehož ostatně usta-
novení § 6 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n. dokonce výslovně vyžaduje,
nemůže platiti nic jiného, než ve všeobecných případech § 212 tr. zák.
Tu se však vyžaduje úmysl pachatelí nadřezovati (Altmann I., str. 633),
tedy pokud jde o neoznámení, úmysl, aby zůstal pachatel neoznámeným,
utajeným. Byť i netřeba zvláštní pohnutky jako zjištění, pomstychti-
vosti, škodolibosti a pod. (viz Herbst I., str. 458), je přece subjektivní
stránka skutkové podstaty v příčině neoznámení zločinu vyčerpána jen
tehdy, když pachatel seznal, že jiná osoba páše, pokud se týče spáchala
zločin a když přes tuto vědomost a přes poznatek, že tak může činiti,
aniž ohrozí sebe neb osoby blízké, úmyslně neučinil předepsané ozná-
mení. Nestačí tedy pouhé podezření, že zločin se páše nebo byl spáchán,
kdyžtě i v důležitých případech zákona na ochranu republiky § 12, čís. 1,
odst. 2 tohoto zákona se vyžaduje, aby pachatel nabyl onoho vědomí
věrohodným způsobem (viz rozh. čís. 4297 Sb. n. s.).

Leč napadený rozsudek v souzeném případě pouze uvádí, že stě-
žovatel od K-ých a jinými pověstmi se dověděl, že R. chce a pokouší
se padělati peníze, a že přes to oznámení neučinil, ačkoli jako starosta
měl k tomu zvláště povinnost a příležitost. Na obhajobu stěžovatelovu,
že oněm údajům a pověstem nevěřil, reaguje rozsudek jen závěrem, že
si obžalovaný musel býti vědom, že padělání peněz je věci vážnou a že
měl proto oznámení u četnictva učiniti, zvláště když šlo o nebezpečného
a mnohokrát trestaného člověka. Místo rozhodovacích důvodů, že čet-
nictvo by si věc samo podrobně vyšetřilo, poukazuje podle celé sou-
vislosti na úsudek nalézacího soudu, že obžalovaný měl úvahy o prav-
divosti a důvodnosti zmíněných údajů a pověstí ponechati četnictvu.

Z těchto důvodů nelze poznati, zda si nalézací soud uvědomil a
správně vykládal nahoře uvedené náležitosti skutkové podstaty § 6 zák.
čís. 269/1919 Sb. z. a n. po stránce subjektivní. Vždyť to, co rozsudek
v tomto ohledu uvádí, naprosto nevylučuje možnost, že obžalovaný sku-
tečně údajům a pověstem, o něž jde, nepřikládal víry a proto ani
významu, a že se proto, třebaš mylně a neprávem, považoval za prosta
oznamovací povinnosti. V takovém případě by bylo pak možno, že ob-
žalovaný jednal lehkomylně a zejména v neshodě s povinnostmi, jež
mu ukládal úřad obecního starosty a jež jsou též výslovně vytčeny
v ustanovení § 84 tr. ř., nebylo by však v takovém případě lze tvrditi,

že obžalovaný věc oznámí opominul úmyslně. Rozsudek si ani neuvědomuje, že obecní starosta, jenž se oznamuje zločin, a jenž úmyslně věc zatajuje, by zpravidla jednal v úmyslu, aby způsobil škodu při nejmenším státu v jeho právu na vykonávání spravedlnosti, a že by pak podlehl trestní sankci pro zneužití úřední moci podle § 101 tr. z. (viz Finger, Strafrecht I., str. 566).

Z toho, co předesláno, vysvítá, že rozsudek je stížen zmatkem čís. 9 a) stížností právem uplatňovaným a ježto pro nedostatek skutkových zjištění potřebných pro správné právní posouzení nelze se vyhnouti opětnému probrání věci u soudu nalézacího, bylo zmateční stížnosti, jejímiž ostatními vývody netřeba se zabývat, za předpokladů § 5 zák. čís. 3/78 ř. z. vyhověti již v sedění neveřejném a uznati, jak se stalo.

Čís. 5400.

Úředníci okresních nemocenských pojišťoven požívají ve své úřední činnosti ochrany § 68 (§ 312) tr. zák.

(Rozh. ze dne 12. října 1935, Zm II 376/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 28. června 1935, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem veřejného násilí podle § 85 b) tr. z. a přestupkem podle § 312 tr. z..

Z d ů v o d ů :

Rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech, že obžalovaná poškodila dne 27. listopadu 1933 v Brně cizí majetek, a to přepážkové okénko v budově okresní nemocenské pojišťovny, tím způsobem, že do něho ve zlosti pěstí uťhodila, a to tak, že je rozbila a střepiny skla se rozlítly, zjišťuje dále, že úředník okresní nemocenské pojišťovny v Brně J. V., jenž byl tehdy v úřadovně ve vzdálenosti jen asi 1/2 m od zmíněného okénka a byl střepinami skla z rozbitého okénka pocházejícími zasažen, nebyl jimi sice zraněn, ale mohl býti jimi zraněn, t. j. že z uvedeného poškození cizího majetku mohlo vzejíti nebezpečnost pro zdraví nebo tělesnou bezpečnost jmenovaného úředníka, a zaujímá dále podle rozhodovacích důvodů stanovisko, že obžalovaná rozbila ono okénko úmyslně, nikoli tedy snad z nedbalosti nebo jen náhodou, a že si musila býti vědoma (t. j. že si byla vědoma), že její skutek může mít v zápětí zranění J. V., t. j. že si byla vědoma toho, že ze zmíněného úmyslného poškození cizího majetku, jež obžalovaná, jak rozsudek patrně předpokládá, přivodila vědomě bezprávně, může vzejíti nebezpečí pro zdraví nebo tělesnou bezpečnost jmenovaného úředníka.

Námítka stížností s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9 a) tr. ř. uplatňovaná, že obžalovaná neměla úmyslu ohrožovati zdraví nebo tělesnou bezpečnost J. V., je právně bezpodstatná, neboť ke skutkové